

ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ СТОРОНИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Бендас В.В.

Кафедра мікробіології та вірусології
Буковинський державний медичний університет

Дистанційна форма навчання дає змогу студентам не виходячи із дому бути присутніми на лекціях, семінарах, виконувати різного роду завдання, давати відповіді на тестові контролю і навіть скласти іспити. При навчанні в медичних університетах така форма навчання може бути запропонована на заочному відділенні фармацевтичних факультетів, де можна здійснювати навчання без відриву від виробництва. Для інших факультетів дистанційна форма навчання є лише додатковою.

Доступність, оригінальність і перспективність сучасних методик навчання ставить дистанційну форму навчання, наприклад Moodle, в один ряд з класичною подачею матеріалу. Форма навчання перспективна і має право на існування, не змінюючи, а доповнюючи собою класичну освіту.

Слід відмітити як позитивні так і негативні сторони даної форми навчання.

До позитивних слід віднести: подолання внутрішнього психологічного бар'єру, можливість самостійно розподіляти власний час (економія часу), паралельно з освітнім процесом студент знайомиться з новими технологіями, студент не соромиться повідомляти про свої проблеми, викладач не відволікається від основної групи на невстигаючих студентів.

Негативні сторони пов'язані з активним вторгненням у природній внутрішній світ людини штучних ілюзорних вражень від екранних віртуальних сюжетів та взаємодії з ними, небезпека може полягати і в навмисному маніпулюванні свідомістю молодої людини (тому дистанційна форма навчання найбільш ефективна для людей старших 30 років), нехтування допустимими нормами безпеки режимів роботи з комп'ютером.

У зв'язку з цим виникає необхідність досліджень впливу персонального комп'ютера на психіку молодої людини. Персональний комп'ютер не розвиває здатності студента чітко й образно висловлювати свої думки, істотно обмежує можливість усного мовлення, не розвиває клінічного мислення.

Довготривала робота в мережі Інтернет призводить до формування егоїстичних нахилів у молодої людини, індивідуалізму, пригнічує почуття колективізму, взаємодопомоги. Коефіцієнт утримання знань при дистанційній формі навчання без наставника (викладача), що сидить поруч, в 3-4 рази нижчий ніж при контактному навчанні. Студент не відчуває аудиторії, а викладач немає змоги вчасно втрутитися в навчальний процес і надати необхідну допомогу. Дистанційна форма навчання ефективна лише в тому випадку, коли студенту цікавий матеріал.

Незважаючи на «за» і «проти» дистанційної форми навчання, вона має право на існування, не змінюючи, а доповнюючи собою класичну освіту.

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ КООПЕРАТИВНИХ ГРУП.

Бендас В.В., Бурденюк І.П.

Кафедра мікробіології та вірусології
Буковинський державний медичний університет

Одним із напрямків модернізації системи навчання є удосконалення методів і форм навчання. Всім відомо, що освіта має бути орієнтована на забезпечення самовизначення особистості, створення умов для самореалізації. В цьому зв'язку в навчальній діяльності повинні використовуватися такі методи навчання, які будуть сприяти самореалізації тих, хто навчається. Це можливо при таких умовах: наявність групової роботи, взаємодія тих, хто вчиться між собою, з викладачем, з навчальною інформацією. Величезний потік інформації, що оточує нас сьогодні, вимагає нових підходів до формування інтересу у студентів до навчання та самоосвіти.

Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної, позитивної взаємодії всіх студентів. Відбувається колективне, групове, індивідуальне навчання, навчання у співпраці, коли викладач і студенти - рівноправні суб'єкти навчання. Пропонується один із методів інтерактивного навчання – метод кооперативного навчання, коли індивідуальні завдання переростають у групові, кожний член групи вносить унікальний вклад у спільні зусилля. Зусилля кожного члена групи потрібні та незамінні для успіху всієї групи. Для роботи за інтерактивними технологіями викладачу необхідно змінити свої особисті підходи до навчання, а у студентів у такому разі покращується сприйняття інформації.

Кооперативне навчання – це технологія навчання в малих групах. Члени великої групи чи групи розподіляються на кілька малих груп і діють за інструкцією, спеціально розробленою для них викладачем. Кожний з студентів працює над своїм завданням, зі своєю частиною матеріалу до повного розуміння досліджуваного питання й завершення роботи над ним. Потім студенти обмінюються знахідками таким чином, що робота кожного є дуже важливою й істотною для роботи всіх інших.

Методичний сценарій впроваджуваного методу “кооперативних груп” .

Практичне заняття методом “кооперативних груп” – 2 академічні години.

Кількість учасників - 12 студентів.

За десять днів до проведення практичного заняття студентам академічної групи пропонується: ознайомитись з методичними матеріалами по темі, засвоїти правила щодо методики проведення заняття методом “кооперативних груп” та критерії оцінювання.

На підготовчому етапі постановки проблеми викладач формулює проблемну ситуацію (тему), розробляє сценарій заняття, допомагає сформувати групи за напрямками дослідження, надає методичні матеріали, роз'яснює мету та методологію, надає консультації з питань запланованої теми, для доповідей обирає тільки найбільш цікаві і необхідні для подальших дискусій моменти. Студенти налагоджують контакти в мережі зі своїми «колегами» з інших груп, (їхнє спільне завдання – обговорити між собою стратегію пошуку й подання цього матеріалу іншим членам групи, обмінятися відомою інформацією з досліджуваного питання, працюють індивідуально, збирають та аналізують інформацію. Їхнє завдання на цьому етапі якомога детальніше познайомитися з питанням. В подальшому зібрану інформацію обговорюють, підводять підсумки зробленої роботи виробляють остаточний варіант презентації по темі. В кожній з груп обираються експерти (доповідачі). При переході до основного етапу: доповіді та дискусії, викладач робить короткий теоретичний вступ і проводить чітку постановку завдання, домовляється щодо жорсткого регламенту (7-10 хвилин на доповідь, 2-3 хвилини на запитання) , виконує роль спостерігача і координатора, пропонує ситуаційні задачі. Експерт з кожної групи представляє доповідь у вигляді презентації, виділяє основні моменти тезисно на інтерактивній дошці. Після представлення всіх презентацій проводиться обговорення доповідей та пошук розв'язання задач у вигляді групових дискусій. На заключному етапі: підсумки та оцінювання, викладач акцентує увагу на спірних питаннях, які потребують подальшого вивчення, дає оцінку роботі групі та кожному студенту, заохочує найактивніших. Студенти після завершення обміну презентаціями й обговорення всіх питань, які були недостатньо відображені, переходять до обговорення та оцінки роботи підгруп в цілому. Відзначається внесок кожного в загальну справу, чи вдалося працювати командою. Студенти складають тестовий контроль та вирішують ситуаційні завдання.

При цьому всі три етапи забезпечуються методично: підручники, методичні вказівки, інтернет ресурси, відеоматеріали, таблиці, схеми, мультимедійний проектор, персональний комп'ютер.

Після завершення роботи груп викладач повинен оцінити їхню роботу. Як оцінюється робота групи? Під час роботи груп викладач відслідковує групову динаміку й індивідуальну активність студентів, тому наприкінці роботи він уже може зробити певний висновок про навчальний процес. Успіх роботи груп кооперації прямо залежить від уміння викладача спланувати роботу груп і від уміння самих студентів побудувати свою навчальну діяльність, поєднуючи індивідуальну роботу з роботою в парах і групою в цілому. Цілі такої роботи мають бути зрозумілі й доступні студентам. При цьому студенти

повинні розуміти, що це – спільна діяльність, але кожний із них має в цій діяльності "своє обличчя", зберігає свою індивідуальність.

Критерії оцінювання студентів: оцінювання буде здійснюватися за такими параметрами:

1) якість поданого матеріалу (оцінюється в межах від 1 до 5 балів), доступність викладення (1-3 бали), наявність наочного матеріалу: таблиць, відео, зображень (1-3 бали);

2) активність в підготовці (1-5 балів)

3) компетентність (активність в обговоренні отриманого матеріалу – бали за кількістю та якістю поставлених запитань (1-5 балів)

4) міждисциплінарний тест (1- правильна відповідь 1 бал)

5) визначення кращих студентів-учасників за загальним рейтингом з диференціацією за балами:

- перші три рангових місця відповідають оцінці – “ 5 ”;

- наступні шість рангових місць відповідають оцінці – “ 4 ”;

-останнє рангове місце – “ 3 ”; але після проведення загального ранжування ця оцінка знімається (її озвучення мало мотиваційне, має заохочувальне значення)

ВИСНОВОК:

1. Сучасні освітні технології спрямовані на розвиток клінічного мислення студентів як процесу пошуків та відкриття нового істинного, глибинного внаслідок аналізу та синтезу навколишньої дійсності; а також становлення й досягнення високого рівня їх професійних вмінь – важливого елементу психологічної готовності до професійної діяльності й основи професіоналізму й майстерності, а також творчого та продуктивного мислення.

2. Схема “кооперативних груп” відображає постійне спілкування викладача зі студентами, студентів зі студентами. Відбувається спілкування всіх членів колективу.

3. Стимулює, мотивує навчальну діяльність, оскільки у ньому присутній певний елемент змагальності серед учасників групи, які повинні спільно знайти відповідь на якесь питання або розв’язати певну проблему, з іншого боку, неформальний підхід до пошуку відповіді чи розв’язку.